

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПІ

доктор економічних наук

проф. Тетяна ЯВОРСЬКА

«25» серпня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри підприємництва, торгівлі

та біржової діяльності

к.е.н., доц. Лариса БОЛТЯНСЬКА

«25» серпня 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни **«Методологія та організація наукових досліджень»**

(обов'язкова)

найменування та статус компоненти: обов'язкова або за вибором студента)

для спеціальності **076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

за ОПІ «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

форма навчання	<u>денна</u> <i>(денна, заочна)</i>
Кількість кредитів	<u>6 кредитів</u>
Курс	<u>М1</u>
Семестр	<u>1-й</u>
Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) –	<u>2</u>
СРС	<u>126 годин</u>
Форма контролю	<u>диференційований залік</u> <i>(екзамен або диференційований залік)</i>
Загальна кількість годин	<u>180 годин</u>

2020-2021 н. р.

«Методологія та організація наукових досліджень». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» - Мелітополь: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2020. – 8 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 9 с. та Програми навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», – Мелітополь 2020. – 14 с.

Розробник(и): Яворська Т. І., д.е.н., професор

Рецензент: Легеза Д. Г., д.е.н., професор

Силабус затверджений на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № 1 від «25» серпня 2020 року

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

к.е.н, доцент Лариса БОЛТЯНСЬКА

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», ступеня вищої освіти «Магістр»

Протокол № 2 від «23» вересня 2020 року

Голова Анна КОСТЯКОВА

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Курс включає вивчення особливостей структурної побудови при проведенні наукового дослідження, стильові особливості тексту, форми подання окремих видів текстового та ілюстративного матеріалу, умови використання різних методів дослідження, форм та методів обробки інформації, принципи написання магістерської роботи та її оформлення.
<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=78>.

2. Мета викладання дисципліни

Надання студентам теоретичних знань і практичних навичок з питань суті та організації наукових досліджень, їх методики та правильного обрання об'єкта та предмета дослідження, критеріїв та системи оцінюваних показників, алгоритму виконання дипломної роботи магістра.

3. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни є:

- ✓ ознайомлення з основними поняттями, категоріями та методологією наукових досліджень;
- ✓ набуття практичних навичок застосування загальнонаукових та конкретно-наукових методів економічних досліджень;
- ✓ формування навичок організації процесу наукового дослідження;
- ✓ розвиток умінь роботи з джерелами інформації у процесі наукового дослідження;
- ✓ стимулювання пошукової активності, прагнення до творчого пошуку.

4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills)

Програмні результати та компетентності, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

знання	✓ особливості структурної побудови проведення наукового дослідження; ✓ стильові особливості тексту; ✓ форми подання окремих видів текстового та ілюстративного матеріалу; ✓ умови використання різних методів дослідження; ✓ форми та методи обробки інформації; ✓ особливості написання кваліфікаційної роботи магістра, наукових статей, тез; ✓ закони і правила логіки, які спрощують та полегшують аналіз досліджуваних явищ і фактів; ✓ методи наукового пізнання, від яких значною мірою залежить результативність проведеного дослідження, ✓ основні прийоми обробки інформації та роботи з першоджерелами; ✓ конкретно-наукові методи наукового дослідження; ✓ основні правила та прийоми роботи над рукописом та його оформленням; ✓ методику визначення економічної ефективності виробництва продукції та послуг тощо.
уміння	PH13 Вміти використовувати методи та методики проведення наукових та прикладних досліджень. PH14 Прогнозувати розвиток економічних процесів та економічних показників підприємницької діяльності.

- комунікація** донесення до фахівців і нефахівців інформації про місце і значення наукових досліджень у сучасних умовах.
- soft skills** здатність об'єктивно оцінювати можливість організації наукових досліджень у сучасних умовах, уміння визначати необхідні методи та їх застосування, відповідально та об'єктивно оцінювати ситуацію, вміння подання інформації та переконання керівництва у творчому підході до ведення управлінської діяльності.

Після успішного проходження курсу здобувач вищої освіти володітиме наступними компетентностями:

- ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ФК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній або біржовій діяльності.
- ФК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній або біржовій діяльності.

5. Пререквізити

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни

Філософія
Економічна теорія
Статистика
Економіка підприємства

6. Постреквізити

Дисципліни, які спираються на вивчення даної дисципліни

Методи і моделі прийняття рішень
Управління проектами
Переддипломна практика
Кваліфікаційна робота магістра

7. Інформація про викладача

Викладач (-і)

Яворська Тетяна Іванівна, д.е.н., професор кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; <http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/yavorska-tetyana-ivanivna/>

Е-mail викладача

tetiana.yavorska@tsatu.edu.ua

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			Л	П/С	СРС	балів
Змістовий модуль 1. <i>Теоретичні основи наукового дослідження, його організаційне та інформаційне забезпечення</i>						
1	Лекція 1	Основні поняття, які визначають суть наукових досліджень	2			
	Практичне заняття 1,2	Основні поняття, які визначають суть наукових досліджень		4		4
	Самостійна робота	Опрацювання матеріалів лекції, робота на навчально-інформаційному порталі			12	4
2	Лекція 1	Основні поняття, які визначають суть наукових досліджень	2			
	Практичне заняття 3	Основні поняття, які визначають суть наукових досліджень		2		3
	Самостійна робота	Опрацювання матеріалів лекції, робота на навчально-інформаційному порталі			8	3
3	Лекція 2	Організація наукових досліджень	2			
	Практичне заняття 4,5	Організація наукових досліджень		4		4
	Самостійна робота	Опрацювання матеріалів лекції, робота на навчально-інформаційному порталі			10	4
4	Лекція 2	Організація наукових досліджень	2			
	Практичне заняття 6	Організація наукових досліджень		2		3
	Самостійна робота	Опрацювання матеріалів лекції, робота на навчально-інформаційному порталі			8	3
5	Лекція 3	Інформаційне забезпечення наукової діяльності	2			
	Практичне заняття 7	Інформаційне забезпечення наукової діяльності		2		3
	Самостійна робота	Опрацювання матеріалів лекції, робота на навчально-інформаційному порталі			6	3
6	Лекція 3	Інформаційне забезпечення наукової діяльності				
	Практичне заняття 8	Інформаційне забезпечення наукової діяльності		2		3
	Самостійна робота	Опрацювання матеріалів лекції, робота на навчально-інформаційному порталі			6	3

7	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I			10	-
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I				10
Всього за змістовий модуль 1 (86 годин)			10	16	60	50
Змістовий модуль 2						
Методологія, методика та оформлення результатів наукових досліджень						
8	Лекція 4	Загальні методи наукових досліджень	2			
	Практичне заняття 9,10	Загальні методи наукових досліджень		4		4
	Самостійна робота	Опрацювання матеріалів лекції, робота на навчально-інформаційному порталі			15	3
9	Лекція 5	Методи соціально-економічної статистики	2			
	Практичне заняття 11	Методи соціально-економічної статистики		2		3
	Самостійна робота	Опрацювання матеріалів лекції, робота на навчально-інформаційному порталі			10	3
10	Лекція 5	Методи соціально-економічної статистики	2			
	Практичне заняття 12,13	Методи соціально-економічної статистики		4		3
	Самостійна робота	Опрацювання матеріалів лекції, робота на навчально-інформаційному порталі			10	3
11	Лекція 6	Методи соціально-економічного прогнозування	2			
	Практичне заняття 14	Методи соціально-економічного прогнозування		2		3
	Самостійна робота	Опрацювання матеріалів лекції, робота на навчально-інформаційному порталі			10	3
12	Лекція 7	Оформлення результатів наукових досліджень	2			
	Практичне заняття 15	Оформлення результатів наукових досліджень		2		3
	Самостійна робота	Опрацювання матеріалів лекції, робота на навчально-інформаційному порталі			10	4
13	Лекція 8	Методика написання кваліфікаційної роботи магістра	2			
	Практичне заняття 16	Методика написання кваліфікаційної роботи магістра		2		4
	Самостійна робота	Опрацювання матеріалів лекції, робота на навчально-інформаційному порталі			10	4

		порталі				
14-15	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 2			10	
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2				10
Всього за змістовий модуль 2 (94 години)			12	16	66	50
Разом з навчальної дисципліни –180 год.			22	32	126	100

9. Методи та форми навчання

Форми навчання:

- ✓ за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне;
- ✓ за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне.

Методи навчання:

- ✓ за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції, дискусії), наочні (презентації), практичні (реферати, виконання завдань по використанню загальних та конкретно-наукових методів наукових досліджень під час занять, виробнича практика);
- ✓ за видами занять: лекції (лекція-візуалізація, лекція – бесіда); практичні заняття (індивідуальні та групові вправи, тематична дискусія, робота в малих групах);
- ✓ за мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів та викладачів, заохочення);
- ✓ за контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів на освітньому порталі, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, ПМК, екзамен);
- ✓ за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (тематичні дискусії, завдання щодо використання мережі Інтернет, публічні промови і презентації, групові та/або індивідуальні проекти (тези, статті, кваліфікаційна робота магістра).

10. Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.
- ✓ Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.
- ✓ При відсутності здобувача вищої освіти з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- ✓ Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- ✓ Порухення академічної доброчесності є недопустимим під час виконання письмових тестових завдань.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, з повагою ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо відноситися до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу.

11. Форма контролю знань

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістового модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – підсумкові бали, у вигляді екзамену. Результати поточного та підсумково-модульного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом.

12. Шкала оцінювання

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання

Практичні заняття	Частка вірно виконаних завдань
Самостійна робота (СРС)	Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування на ОП ТДАТУ (дві спроби – середній результат)
Підсумково-модульний контроль (ПМК I, II)	Відбувається у вигляді практичних завдань та письмових робіт в кінці вивчення змістових модулів Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти: ✓ Повнота розкриття питання (вірні відповіді) ✓ Якість інформації ✓ Самостійність ✓ Творчий підхід до виконання завдання.
Екзамен	Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість балів – 30. Структура білету включає 2 завдання. Правильна відповідь за кожне із них становить 15 балів.

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Рекомендована література

1. Андрійчук В. Г. Основи наукових досліджень в агробізнесі : навч. посібник / [В. Г. Андрійчук]. – Київ : КНЕУ, 2018. – 491, [5] с.
2. Арутюнов В. Х. Методологія соціально-економічного пізнання: навч. посібник / В. Х. Арутюнов, В. М. Мішин, В. М. Свінцицький; КНЕУ. – К.: КНЕУ, 2005. – 352 с.
3. Лесюк О. І. Методологія наукових досліджень: навч. посібник / О. І. Лесюк - Івано-Франківськ: Факел, 2003.-297 с.
4. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень: підручник / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2007. – 317 с.
5. Тринько Р. І. Методика економічних досліджень / Р. І. Тринько. – Львів: «Українські технології», 1999. – 356 с.
6. Яворська Т.І. Методологія наукового дослідження розвитку малого бізнесу в сільському господарстві / Т.І. Яворська // Інноваційна економіка: науково-виробничий журнал / Тернопіль: СМП «Тайп», 2013. – № 8 [46], С. 206–209.
7. Яворська Т. І. Методологія вдосконалення управління бізнес-процесами в сільськогосподарському підприємстві / Т. І. Яворська // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». – № 2 (37), 2018, С. 154-162.

Інформаційні ресурси

3. Методичний кабінет кафедри підприємництва торгівлі та біржової діяльності.
4. Internet: <http://rsp.ukrstat.gov.ua/> - Державна служба статистики

14.Пакет дисципліни

Освітній портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=78>.

Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>

